

forleden ved et Skolemøde en Skolemand nævne, at der i Vinter var omtrent halvandet Hundrede kommunale Efterskoler. (Undervisningsministeren [Keiser-Nielsen]: Det er ikke rigtigt!). Det er maaske ikke et helt korrekt Tal, det var for øvrigt en Mand, der er inde i dette Spørgsmaal, og Angivelsen ligger ikke saa langt fra det Tal, den højtærede Minister nævnedes. Jeg tilraader da, at man har en Smule Taalmodighed og fremdeles vandrer frem ad Frivillighedens Vej. Det kunde dog være, at man kunde naa adskilligt ad den Vej.

Maaske kunde man gøre noget for at tilskynde de unge til at følge den Undervisning, der bydes i den kommunale Fortsættelsesskole. Jeg gør opmærksom paa, at i den Beretning, der blev sendt Rigsdagen i 1913, anbefaledes det af forskellige Skoledirektioner at tilskynde de unge til at deltage i en saadan Undervisning ved at stille dem i Udsigt, at de senere, om de havde i Sinde at søge en eller anden Skole for den mere modne Ungdom, kunde komme i fortrinnsvis Betragtning med Hensyn til Stipendier; og Danmarks Lærerforening har ved sin Formand gjort opmærksom paa det samme. Jeg maa maaske med den højtærede Formands Tiladelse oplæse et lille Udtog af denne Udtalelse, der fremkom fra Danmarks Lærerforening. Det lød saaledes: „Til at fremme den frivillige Deltagelse i Ungdomsundervisningen og til at fremme Stadighed og Udholdenhed overfor den tilraader vi, at der gives enhver ung Mand eller Kvinde, som i mindst 2 Vintre regelmæssigt har taget Del i denne Undervisning, fortrinnsvis Adgang til Statsunderstøttelse til Ophold paa Højskoler eller andre statsunderstøttede Skoler eller Læreranstalter for den modnere Ungdom“. Her er maaske en Vej, som man kunde tænke paa at gaa, altsaa at tilskynde de unge til at søge saadanne Skoler, og jeg ender med at sige, at Venstre fremdeles er villigt til at fremhjelpe disse Skoler til Gavn for dansk Ungdom og fremdeles er villigt til at forhandle om Begunstigelser for disse Skoler, men vi er afgjort imod, at der indføres Tvang paa dette Omraade. Jeg føjer endelig til, at vi selvfølgelig er villige til at drøfte dette Lovforslag i et Udvalg.

Gunnar Fog-Petersen: Efter det udførlige Svar, den højtærede Minister har givet, kan jeg fatte mig forholdvis kort. Jeg ønsker dog at udtale, at jeg med meget stor Interesse hørte det Foredrag, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) holdt i Gaar, og jeg kan give min Tilslutning til hans Grundbetragtning, nemlig den, at der hidtil er gjort alt for lidt her i Landet for Ungdommens Undervisning, og at det er en af de vigtigste Opgaver for Fremtiden, at der her bliver gjort meget mere og noget meget mere rationelt end det, der hidtil er gjort. Jeg kan da heller ikke give min Tilslutning til, hvad den ærede sidste Taler (Nørgaard) udtalte, naar han tilraadede paa dette Omraade at gaa ad Frivillighedens Vej paa samme Maade, som vi hidtil er gaaet. Jeg kan vel tilraade at gaa ad Frivillighedens Vej, men ingenlunde paa den Maade, som vi hidtil er gaaet, og jeg kan heller ikke tilraade, hvad det ærede Medlem for Nørresundby-Kredsen (Nørgaard), som talte paa Venstres Vegne, anviste, at vi skulde have Taalmodighed i denne Sag. Der er nemlig ikke Grund til at vise Taalmodighed i denne Sag, men Grund til at tage energisk fat paa at faa den ført ind i en bedre Gænge, end den er i nu.

Jeg maa tage bestemt Afstand fra et saadant Paradoks, som den Skolemand, det ærede Medlem citerede, skulde have udtalt om Børnene, at de Dage, de gik i Skole, lærte de ingenting, hvorimod de i de Dage, de ikke gik i Skole, lærte alt. Den Adgang til at lære alt, som Børnene da har, har f. Eks. Indbyggerne i Balkan-staterne næsten hver Dag, og selv om det er rigtigt, at der er nogle faa, der lærer alt, hvad de kan, ved at arbejde de Dage, de er hjemme, nogle faa, som har den Evne ved egen Hjælp at lære alt, hvad de kan, paa den Maade, bliver Følgen af en saadan Fremgangsmaade en anden i Praksis. Den bliver nemlig den, at det store Flertal intet lærer, og jeg advarer meget imod at forse sig paa de faa Undtagelser baade blandt Lærere og Elever, som kan faa alt ud af en Undervisning af den omtalte Art, og at overføre den paa det store Flertal. Thi naar man vil behandle den Sag grundigt, kommer man ikke udenom det Forhold, som det